

PP-psykologen: En ressurs ingen vet om?

I november 2011 var det 515 psykologer som jobbet i kommunal sektor. Jeg tror opp mot halvparten av dem jobbet i PPT. Innenfor politikken, i Norsk Psykologforening og i det offentlige ordskiftet generelt, har man den siste tiden vært opptatt av å øke antallet psykologer og styrke psykologisk kompetanse ute i kommunene, som et virkemiddel for å bedre vår psykiske helse. På tross av dette fokuserer jeg at PPT og psykologene der blir glemt i debatten og ikke tatt med i planene.

Når Staten lager stimuleringsordninger for å ansette psykologer i kommunen gjelder det ikke ansettelse i PPT (På helsedirektoratets infosider er det faktisk poengtert at psykologer innenfor PPT er utenfor ordningen). Når viktige stortingsmeldinger som samhandlingsreformen lages står det lite om hvordan PPT kan være en kraft i forhold til vår psykiske helse. Når Napha nå inviterer til nettverkssamling for alle psykologer innenfor kommunesektoren i november, gir informasjonen om samlingen meg ingen hint om at noen har tenkt på PPT selv om tittelen er "Psykologer i Landskap" som hørt lovende ut. Heller ikke Norsk Psykologforening hjelper oss særlig frem fra glemselen når jeg teller opp at vi blir nevnt 2 ganger i deres beskrivelse av sitt hovedsatsingsområdet "Forebygging for barn og unge".

Derimot er det mye snakk om å styrke psykologisk kompetanse innenfor kommunal helse og omsorgssektor. Det vil si skolehelsetjenesten, helsestasjonene, tverrfaglige helsesentra og lignende. På meg virker det som om man fortsatt tenker at arbeid med vår psykiske helse skjer best gjennom helsetjenesten.

Det er en snedig tanke når noe av hele grunnforståelsen i samhandlingsreformen er at man skal jobbe med helsa til folk der menneskene lever sine liv. Den forteller oss at vi skal jobbe mer med de faktorer og systemer som fremmer eller hemmer helsa vår i vårt lokalmiljø, og dermed prøve å forhindre at sykdom og strev oppstår. Jeg mener det blir feil med et så ensidig fokus på det kommunale helsevesenet, som vanligvis sitter "utenfor" der livene leves.

Helsevesenet er ofte lokalisert i egne helsesentre som man må oppsøke når en føler seg dårlig, hvor man jobber individrettet, diagnostisk og problemfokuset.

Jobber man som psykolog i PPT har man imidlertid en unik plassering fordi man jobber så tett på skolen, som er en meget viktig arena for barns utvikling. PP-psykologen jobber inn mot barnas naturlige miljø, i klasserommet, i skolegården og får dermed muligheten til å se hvordan individ og system fungerer sammen og hva som virker. Vi har kjennskap til hvordan skolen er organisert, og har en naturlig plass i fora der skolens drift og utfordringer drøftes. Vi har derfor den unike muligheten til å se hvor skoen klemmer gjennom vårt individarbeid, samtidig som vi har mulighet til å påvirke de systemer som kan tenkes å påvirke disse vanskene. Vi kjenner til vår egen skoles utviklingsprogram og vet kanskje noe om hvorfor ikke dette virker helt som tenkt, vi vet hvilke klasser som fungerer og ikke. Enda bedre er det at vi kjenner rektor uten å være ansatt hos vedkommende, noe som gjør det enklere å si ifra selv om det skulle være negativt.

Det siste som jeg vil nevne som positivt med pp-psykologen er at vi kanskje i større grad enn helsevesenet kan frikoble oss fra diagnoser og problemfokus, og i større grad har rom og mulighet til å tenke systemisk og utvikling.

Samlet er det etter min oppfatning at pp-psykologer sitter meget godt plassert for å jobbe med barns psykiske helse, og derfor må man ta denne gruppen med i planer og strategier når man jobber med dette temaet! Noen av samhandlingsreformens overskrifter er jo samhandling, helhetstenkning og samordning av innsatser. Her er det enda et stykke vei å gå.

Når pp-psykologen og PPT generelt ofte blir glemte, tror jeg vel det skyldes at de er for lite kjent for beslutningstagerne og de som bestemmer. Nå er vel ikke jeg den eneste som tenker slike tanker som dette, og jeg regner med at mange av leserne har lignende ideer og holdninger. En måte å bli mer synlig på, kan være gjennom å ytre seg i den offentlige debatt, i kronikker eller på nettet. For egen del har jeg nå blitt medlem av Facebook denne våren. Da er det jo bare å skrive!!!

Hilsen
Ole Petter Eidjar